

بسان رهنوردانی
که در افسانه‌ها گویند
گرفته کولبارزاد ره بر دوش
فشرده چو بدست خیزران در مش
گهی پرگویی و گه خاموش
در آن مهگون فضای خلوت
افسانگی‌شان
راه می‌پیمایند
و ما هم راه خود را می‌کنیم آغاز ...

... و ما هم راه خود را می‌کنیم آغاز.

شاگردان مدرسه کار و زندگی ضعیفند، یا معمولی و میان‌مایه، و یا عالی و سرآمد. "قهرمان" استعاره‌ای است که ما برای شاگردان سرآمد این مدرسه به کار می‌بریم.

همانطور که در مدرسه دیده و آزموده‌ایم، سرآمد شدن ذاتی نیست؛ همه می‌توانند با کسب دانش، بینش، توانش، و خردمندی از راه تلاش مستمر سرآمد شوند. این بدان معناست که قهرمانان نیز زاده نمی‌شوند، بلکه ساخته می‌شوند. (و بعداً خواهیم گفت که چگونه ساخته می‌شوند). اما اگر همه می‌توانند با رعایت شرایط ویژه‌ای قهرمان شوند، پس باید پتانسیل قهرمانی در ذات همه آدم‌ها نهفته باشد، و به درستی که چنین است. به همین دلیل نیچه باور دارد که "در درون هر فرد عادی یک قهرمان وجود دارد که منتظر کشف شدن است".

خوانندگان، اغلب، می‌دانند که یکی از دوره‌های آموزشی طلایی که در شبکه مدارس تعالی ارائه می‌شود، دوره تعالی فردی است. یکی از حرف‌های کلیدی این دوره، کمک به کشف و پرورش قهرمان درون تعالی‌جویان است که در این دوره شرکت می‌کنند.

این کتاب کار، در واقع، به این منظور نوشته شده که به تعالی‌جویان کمک کند تا راحت‌تر از عهده کشف و پرورش قهرمان درونشان برآیند. این دوره، مانند دیگر دوره‌های بلندمدت شبکه مدارس تعالی، یک تا یک‌ونیم ساله است. بدیهی است هیچ‌کس نمی‌تواند در این مدت کوتاه هم قهرمان درونش را کشف کند، و هم آن را به طور شایسته پرورش دهد. اما تعالی‌جویان در این مدت به اندازه کافی فرصت دارند تا قهرمان

درویشان را کشف، و از خواب زمستانی بیدار کنند، و در مسیر پرورش مستمر آن قرار گیرند.

با این وجود، تلاش داشته‌ام این کتاب را چنان بنویسم که همه جویندگان تعالی بتوانند کم‌وبیش از آن بهره‌مند شوند.

صرف نظر از اینکه قهرمان را چگونه ببینیم و چگونه تعریف کنیم، تردید نداریم که او فردی معمولی و همانند دیگران نیست. او قطعاً با دیگران متفاوت و از آنها متمایز است. یک قهرمان، که ما او را اغلب به خاطر بزرگی و عظمتش می‌ستاییم، چیزهایی دارد که افراد عادی آنها را ندارند.

در یک تعریف ابتدایی، قهرمان کسی است که به دیگران کمک می‌کند، زندگی دیگران را نجات می‌دهد، و خود را برای نجات زندگی دیگران به خطر می‌اندازد. بهتر از این تعریف آن است که بگوییم "قهرمان کسی است که خود را به چیزی بزرگتر از خود بخشیده است". یا به بیان دیگر، خود را وقف چیزی بزرگتر از خود نموده است. این بدان معناست که قهرمان از خود فراتر می‌رود، و برای چیزی بزرگتر از خود زندگی می‌کند. این چیز می‌تواند خانواده، دیگران، جامعه/ بشریت، و فراتر از اینها خداوند متعال باشد. "در خود ماندن" و "به خود پرداختن" با قهرمانی منافات دارد.

در تعریفی دیگر، قهرمان کسی است که هر روز بتواند رکوردهای خود را در جهت دستیابی به یک رکورد آرمانی، بشکند. از این رو، قهرمانی همواره با آرمان‌گرایی و تعهد به یک "اَبَر هدف" مترادف است.

و سرانجام این‌طور هم می‌توان گفت که قهرمان، بازیگر نقش اول یک داستان بزرگ است. این تعریف کافی است تا نشان دهد که چرا "قهرمان" و "داستان" دو مفهوم همزاد یکدیگرند. ما به رابطه این دو مفهوم نگاهی ویژه خواهیم داشت.

حال که قهرمان را به اختصار شناختیم، این پرسش کلیدی پیش می‌آید که اگر قهرمانان ساختنی هستند، چگونه ساخته می‌شوند؟ به عقیده نویسنده‌ای به نام براوی اشتن، "قهرمانان با مسیرهایی که انتخاب می‌کنند، ساخته می‌شوند". اگر به راستی چنین باشد، قهرمان زاییده مسیر است. پیمودن هر مسیر در حکم یک سفر است؛ حالا کوتاه، یا بلند. پس هر قهرمانی محصول یک سفر است، سفری که در ادبیات قهرمانی به "سفر قهرمانی" شهرت دارد.

اما سفر قهرمانی چیست؟ از کجا آغاز و به کجا ختم می‌شود؟ و از چه منظره‌هایی می‌گذرد؟ پاسخگویی به این پرسش‌های کلیدی، بخش بزرگی از مباحث کتاب حاضر را تشکیل می‌دهند.

اهداف این کتاب

نخستین هدف از نگارش کتاب کنونی "الهام‌بخشی" به خواننده گرامی است تا نسبت به قهرمان درونش آگاه و هشیار شود، و انگیزه لازم را برای کشف و پرورش آن بیابد.

هدف دوم معرفی ابزاری است که به تعالی جویان و دیگر علاقه‌مندان به سفر قهرمانی کمک کند تا قهرمان درونشان را از خواب زمستانی برانگیزند که این نخستین گام عملی در سفر قهرمانی است.

سومین هدف این است که خواننده با الزامات (بایدها و نبایدها)ی سفر قهرمانی آشنا شود، و آگاهانه به این الزامات تجهیز شود. سفر قهرمانی که در فرهنگ مدارس تعالی از آن به "سفر تعالی" هم یاد می‌شود، قطعاً نیازمند یک راهنمای حرفه‌ای است که ما او را منتور (یا استاد تعالی) می‌نامیم. اما چگونه می‌توان این منتور را یافت، و از او بهره برد؟ چهارمین هدف کتاب کنونی پاسخگویی به این پرسش‌های کلیدی است.

و سرانجام، هدف نهایی این کتاب نشان دادن مسیر سفر قهرمانی به تعالی جویان مدرسه تعالی و دیگر خوانندگان است؛ مسیری که در کمتر کتاب یا منبعی به وضوح و با جزئیات به آن پرداخته شده است.

سفر قهرمانی، بدون شک، سفری جذاب، چالشی و سرشار از هیجان است، اما طولانی نیز هست. با این وجود، آنکه قهرمان درونش را کشف کرده و به ارزش و اهمیت "زندگی قهرمانانه" پی برده باشد، لاجرم سفر قهرمانی خود را آغاز خواهد کرد. ضمن تبریک به این همسفران، جا دارد به آنان یادآور شوم که بنا بر یک ضرب‌المثل ژاپنی: "طولانی‌ترین راه‌ها نیز یک روز با گامی کوچک آغاز می‌شوند!"

شیخ فریدالدین عطار نیشابوری - اندرز بزرگتری دارد:

گر مرد رهی، میان خون باید رفت از پای فتاده، سرنگون باید رفت
تو پای به راه در نه، و هیچ می‌رس خود راه بگویدت که چون باید رفت

خواهید گفت: "با این حساب سفر پرخطری در پیش است!" قطعاً چنین است. اما از دیرباز گفته‌اند: "آنکه فیل خواهد، جور هندوستان کشد."

این، یکی از قوانین اساسی هستی، و یکی از سنت‌های بزرگ الهی است.
باید خطر کرد عزیزان!

مهتری گر به کام شیر در است شو خطر کن ز کام شیر بجوی
یا بزرگی و عز و نعمت و جاه یا چو مردانت، مرگ رویاروی
حنظله بادغیسی

بیش از این در مقدمه ما را حرفی نیست. دیگر حرف‌ها را در فصل‌های
آتی بخوانید. البته در حالی که "یا علی" را از صمیم قلب گفته، و
"عشق" را آغاز کرده‌اید.

یا علی.

عقیل ملکی‌فر

بهمن‌ماه ۱۳۹۷، تهران